

ابتدا شمه ای از موقعیت جغرافیایی و تاریخچه این کشور:

این کشور در شرق ایران با جمعیتی حدوداً ۲۰ میلیون واقع می باشد. $\frac{1}{3}$ این کشور

را شیعه و بقیه را سنی ها تشکیل می دهند. $\frac{3}{4}$ منطقه افغانسان را کوهستان، به

نام بلندیهای هندوکش اشغال نموده است. تمرکز جمعیت بیشتر در جنوب جنوب

شرقی است. نیروهای شیعی مذهب اکثراً در مناطق مرکزی که به هزار جات

معروف می باشد ساکن اند. و در جدار مرز اکثراً اهل تسنن ساکن هستند تا سال

۱۳۱۵ نارد شاه در افغانستان حکومت می نمود که با کشته شدن وی «ظاهر شاه»

به سلطنت رسید. در این زمان بود که رابطه بین افغانسان با شوروی افزایش یافت

بدین ترتیب که ظاهر شاه با گرفتن وامهای طویل المدت و بتسن قراردادهایی با

شوروی با این کشور رابطه زیادی داشت.

تا به سال ۱۳۴۰ داود خان نخست وزیر ظاهر شاه بود که با اعلام دموکراسی در این

سال داود خان به همراه کابینه از کار برکنار شد و از این سال است که اولین احزاب

متولد می شوند که در ذیل مختصری از تاریخچه تشکل احزاب و تعداد این احزاب

بیان می گردد.

اولین حزب به نام «ویش زلیمیان» به معنای جوانان بیدار اعلام موجودیت کرد

که افکار مائوئیسی داشت و حزب خلق و پرچم فعلی از بقایای این حزب می باشد.

در سال ۱۳۴۱ گروهی به نام جوانان مترقی (شعله جاوید) از این حزب جدا می

شود و بعد از آن حزب دموکراتیک خلق (ترکی-کارمل) جدا می شود و ببرک کامل هم با عنوان حزب پرچم مستقلاً انشعاب می کند.

در سال ۱۳۴۷ اولین تشکل اسلامی به نام نهضت جوانان مسلمان در بین نیروهای جوانان اهل تسنن دانشگاه کابل ایجاد شد که زیر نظر اخوان المسلمین بود البته بعد از فوت آقای عبدالرحیم نیازی و حبیب الرحمن وحدت این تشکل از بین رفت و انشعابات آن شروع شد.

۱۳۵۴- با روی کار آمدن داو خان چند نفر از رهبران این حزب به دست داود کشته می شوند که بقیه افرادی که زنده مانده بودند به پاکستان حزب اسلامی را تشکیل دادند.

در سال ۱۳۵۶ جمعیت اسلامی افغانستان، به رهبری ربلانی از حزب اسلامی جدا شد و در سال ۱۳۵۷ نیز حزب اسلامی گلبرین از این حزب جدا شد.

در ۷ ثور (اردیبهشت) حزب ببرک کار آمل کودتا کرد و در داود را سرنگون نمود و نورمحمدی ترکی حدود شش ماه به ریاست جمهوری منصوب کرد.

بعد از ترکی، حفیظ اله امین به قدرت رسید که حکومت او نیز عمر کوتاهی داشت

و در حدود شش ماه نیز برسند حکومت نبود در این مدت او تمام سران طرف

مقابل (حزب پرچم) را به کشورهای دیگر تبعید کرد از جمله نجیب اله را به ایران

تبعید نمود که به عنوان سفیر در ایران به سر می برد. با کمک روسیه به وسیله

ببرک کاملر کودتایی بر علیه امین صورت گرفت که منجر به سقوط وی گردید.

حزب اسلامی و جمعیت بعد از کودتای ۷ ثور که منجر به عوض شدن حکومت

پادشاهی به جمهوری گردید تصمیم گرفتند که دوباره با حزب اسلامی که از آن جدا شده بودند متحد شوند و فردی به نام مولوی محمد بنی که از طرف دولت لیبی در دانمارک مبلغ بود را به عنوان رهبر خود انتخاب نمودند. و حزب «حرکت انقلاب اسلامی» را تشکیل دادند. در این زمان یونس خالص از حزب اسلامی انشعب کرد در نیروهای اهل سنت دو تیپ فکری وجود دارد. ۱- جریان اخوان المسلمین که حکمتیار شاخص آن است. ۲- تیپ دیگر اروپای غربی که ربانی شاخص آن می باشد. گروههای سلطنت طلب: محاز ملی، جبهه نجات ملی، حرکت انقلاب اسلامی.

گروههای ملی گرا: پشتونبست ها

گروه های التقاطی

اهل سنت کاملاً دو گروه هستند. ۱- گروه روشنفکران که حکمتیار ربانی شاخص آن است. ۲- مولویها: که اهل تصوف شاخص آن هستند در سال ۵۸ احزاب دیگر با هم اتحاد داشتند و هر حزب کار خودش را انجام می داد که در همان سال گروه جماعت اسلامی پاکستان ۵۲ ضرب و گروه ۸ اهل سنت مستقر در پاکستان را جمع آوری نمود و شش گروه ذیل را به عنوان قانونی و بقیه را غیر قانونی اعلام کرد که کمکهای پاکستان به آنها فقط بشود.

۱- جبهه نجات ۲- محاز ملی ۳- حرکت انقلاب اسلامی ۴- جمعیت ۵- حزب اسلامی ۶- حزب اسلامی یونس این احزاب کاملاً اتحاد اسلامیه برای آزادی افغانستان را تشکیل دادند که سیاف را به عنوان مسئول آن گماشتند. ضمناً

چون غرب قصد داشت تا یک نفر را به عنوان سخنگو و همه کاره مجاهدین که فرد مطمئنی باشد را به دنیا معرفی کند برای همین منظور حکمتیار و سیاف را به عنوان نماینده افغانستان در کنفرانس غیر متعهد ها فرستاد و سیاف در آنجا صحبت کرد و از آن به بعد به عنوان مسئول و نماینده احزاب شناخته شد.

توضیح اینکه سیاف وابستگی شدیدی به عربستان دارد و از نظر ایران محدود است. در سال ۱۳۶۰ ده گروه ذیل مجاهدین جمع شدند و سه گروه اول ائتلاف سه گانه و هفت گروه بعدی ائتلاف هفت گانه را تشکیل دادند.

۱- حرکت انقلابی گیلانی ۲- جبهه نجات. مجردی ۳- حرکت انقلاب محمد بنی ۴-

حرکت انقلاب مؤذن ۵- جبهه نجات حمد میر ۶- حرکت انقلاب مولوی نصراله منصور ۷- اتحاد برای آزادی سیاف ۸- حزب اسلامی یونس خالص ۹- حزب اسلامی حکمتیار ۱۰- جمعیت اسلامی ربانی

در سال ۶۳ اختلافاتشان زیاد شد و در سال ۶۴ بر اساس سیاست غرب این دو ائتلاف در نشستی با هیئتی که مشتمل از معاون اوقاف عربستان مسئول اخوان امسلمین کویت، قطر، امارت و سعودی و نفر بومی سفارت امریکا بودند قرار شد

فقط یک ائتلاف به نام ائتلاف هفتگانه باشد که بر اثر همین سه جریان حرکت انقلاب مولوی نظر به مؤذن محمد میرزا کلاً کنار گذاشتند.

گروههای مستقر در ایران:

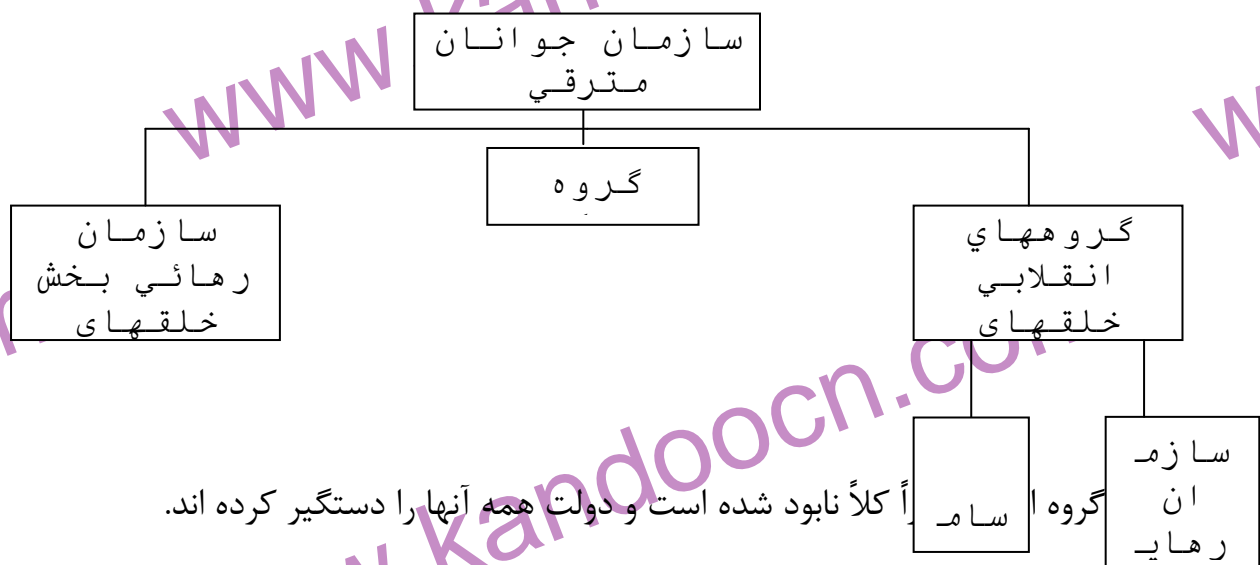
حزب اسلامی: حزب اسلامی نسبت به سایر گروهها بهترین نیروها را دارد هم از نظر اطلاعاتی و نظامی و فرهنگی به علل مختلف (تحلیل های گوناگون) دفاتر این حزب اول به حالت تعلیق و بعد تعطیل شد.

جمعیت اسلامی: ربانی بیشتر از گلبدین به ایران نزدیک تر و بر اساس رابطه و دیدارهایش با جورج یونس با سیاست بی اعتنایی بیشتر برخوردار می شود و دفاترش نیز بسته شده اند.

حزب اسلامی یونس خالص: سیاست ما جذب بیشتر اوست و یک دفتر در مشهد دارد و یک دفتر در تهران

اتحاد برای آزادی سیاف: اجازه فعالیت در ایران را ندارد.
گروههای مائوئیسی:

چارت اولیه گروههای متقرب

گروه ۱ کلاً نابود شده است و دولت همه آنها را دستگیر کرده اند.
اکثر مائوئیست ها از شیعیان می باشند.

گروه ساما در ولایت نیمروز در بین اهل سنن زیاد هست.

گروه های فعلی مائوئیستی:

- ۱- اتحاد ملی و دموکاتیک محصلان انقلابی مقیم آمریکا (نشریه افغان آزاد)
 - ۲- اتحادیه دانشجویان افغانی در اروپا (صدای افغانستان)
 - ۳- فراکسیون محصلان افغانی در خارج (فازا) (سوم عقرب)
 - ۴- اتحاد عمومی محصلان افغانی (۲۳ هور)
 - ۵- جمعیت انقلابی زنان افغانستان (راوا)
 - ۶- هواداران جنبش زنان افغانستان
 - ۷- پیکار در راه نجات افغانستان
 - ۸- جبهه مبارزین مجاهد
 - ۹- افغان ملت (اعتقاد به حاکمیت پشتوها دارند)
 - ۱۰- تنظیم نسل نوهزاره (اعتقاد به حاکمیت شیعه دارند)
 - ۱۱- ستم مل
- این گروهها بیشترین فعالیت خود را در خارج از کشور و بعد از آمریکا در آلمان غربی دارند.

احزاب و گروههای شیعه در افغانستان

احزاب سنی تا به حال گروههای شیعه را قبول نداشته ولی جدیداً در صدد جذب آنها و بالا بردن فراکسیون حزب خود هستند. وجود شیعیان در افغانستان به چند علت است:

۱- تقسیم شدن خراسان بزرگ بین افغانستان و ایران

۲- حمله مغول و ساکن شدن آنها در این منطقه و شیعه شدن آنها که اکثر اقوام هزاره از این گروه هستند.

۳- وجود فرقه اسماعیلیه در قندهار

در بین اقوام افغانی بیشترین شیعه را به ترتیب قوم هزاره، تاجیک، ترکمن دارد. شیعه کشی های زیادی در افغانستان انجام شده که بعضی از آنها سبب کوچیدن شیعیان به مناطق دیگر گشته است که از آن جمله میتوان شیعه کشی در زمان جنگ با انگلیس به وسیله یک فرمانده حکومت مرکزی که شیعیان را مرتد خواند و باعث کوچیدن شیعیان به کویت و مشهد و هندوستان شد.

در تشکیلات نهضت جوان که قبلاً درباره آن توضیح داده شد عده ای از تیپ جوان شیعه از جمله شهید محمد بلخی سید سرور واعظ، حجت الاسلام یوسفی در آن حضور داشتند که بعد از شروع انشعابات نهضت جوان نیروهای شیعی هم گروههایی از جمله مجاهدین خلق، شباب الهزاره را تشکیل دادند که اکثراً ملهم از حرکت های روحانیت نجف و قم بوده مثلاً نقش شهید محمد منتظری شهیدان درزگو و شیخ حسن ابراهیمی در بین آنها زیاد بود.

این گروهها تا ۷ ثور فعالیت زیادی نداشتند و در سال ۱۳۵۸ هزاره جات بر اثر تظاهرات مردم و حرکت خودجوش ملت به تصرف نیروهای شیعی درآمد و فرمانداری های گماشته شده از طرف دولت مرکزی جمع آوری شدند و به جای هر فرمانده یکی از علمای منطقه منصوب شد و این علما شورایی به نام شورای اتفاق

انقلاب اسلامی را تشکیل دادند و سید علی بهشتی را به ریاست این شورا انتخاب نمودند. که بعداً بر اثر طرز فکری از قبیل مائوئیستی و مقلدین آقای جوئی باعث تفرقه در بین آنها شد و انشعابات زیادی در بین آنها ایجاد گشت.

گروههای مجاهد شیعی:

۱- سازمان نصر افغانستان: این سازمان مورد پشتیبانی همگانی ج ۱۱ می باشد و دفاتر زیادی در ایران دارد که از چند شاخه حزب حسینی گروه مسضعفین گروه روحانیون، گروه شباب الهزاره تشکیل شده است دفتر مرکزی سازمان در تهران است از اعضا فعال سازمان قصر جناح آقای عبدالعلی مزاری که از شاگردان رهبر انقلاب آیت الله خامنه ای و زندانی کشیده در ایران می باشد و از محبوبیت فراوانی در سازمان برخوردار است. جناح دیگر جناح سفق، خلیلی و جناح سوم جناح صادقی ترکمن می باشد نشریه این سازمان بیان مستضعفین است.

۲- پاسداران جهاد: این گروه را سپاه پاسداران در افغانستان تشکیل داده است و در پنج منطقه مستقر می باشد. منطقه شمال: مسئول آن آقای اختری منطقه غزنی: زاهدی، که پاسخگوی ائتلاف هشتگانه نیز هست.

نهیض اسلامی: از مسئولین آن حجت الاسلام افتخاری آقا زکی هستند.

علی بابا رحیمی بر اساس ارتباط با سلطانعلی کشتمند نخست وزیر افغانستان از نهیض انشعاب کرد و نهیض مؤسسین را تشکیل داد که دفاتری در ایران داشت که غیر قانونی اعلام شد.

جبهه متحد: از پنج گروه

فدائیان اسلام: بیشتر در بلخ فعالیت دارند که بیشترین نیرو جبهه را دارد.

سازمان رجاء: در اوروزگان مستقر و آقای تقوی مسئول آن می باشد.

اسلام مکتب توحید: جناح هاشمی از آن انشعاب کرد و اسلام مکتب توحید نکته دان را تشکیل داد.

جنبش مستضعفین: عرفانی

فاما: از جنبش انشعاب شده و بیشتر کار فرهنگی می کند.

حرکت اسلامی: از نظر تعداد به اندازه جمع پاسداران جهاد و سازمان نصر نیرو

دارد رئیس آن شیخ آصف محسنی می باشد که ظاهراً مجتهد و از شاگردان آقای خوئی بوده است از نظر مالی خودکفا می باشد و از وجوهات شرعی گروه را می چرخاند.

دعوت اسلامی: شیخ زاده غزنوی مسئول آن است.

نیروی اسلامی: فسیحی مسئول آن بوده که مدتی است فوت کرده که فعلاً محقق

رهبر آن است گروه نیروی انقلاب اسلامی حسن کریمی انشعاب این گروه نمی باشد که در ایران ممنوع فعالیت می باشد و ما سیاف ائتلاف کرده است.

حزب اسلامی رعد: خزاگی- نارش مسئولین آن هستند. دفتر آنه در مشهد و تنها

کار فرهنگی انجام می دهد.

حزب اله هرات: فاری احمد مسئول آن است که مورد پشتیبانی همگانی جمهوری اسلامی ایران است.

جبهه عمومی نیمروز و جبهه میرافضل دو جبهه این حزب هستند.

شورای اتفاق: که به علت عملکرد مفتی این شورا در سال ۱۳۶۳ دفاتر آن تعطیل شد و در حال حاضر در پاکستان بیشترین فعالیت را دارد. گروههای التفاطی:

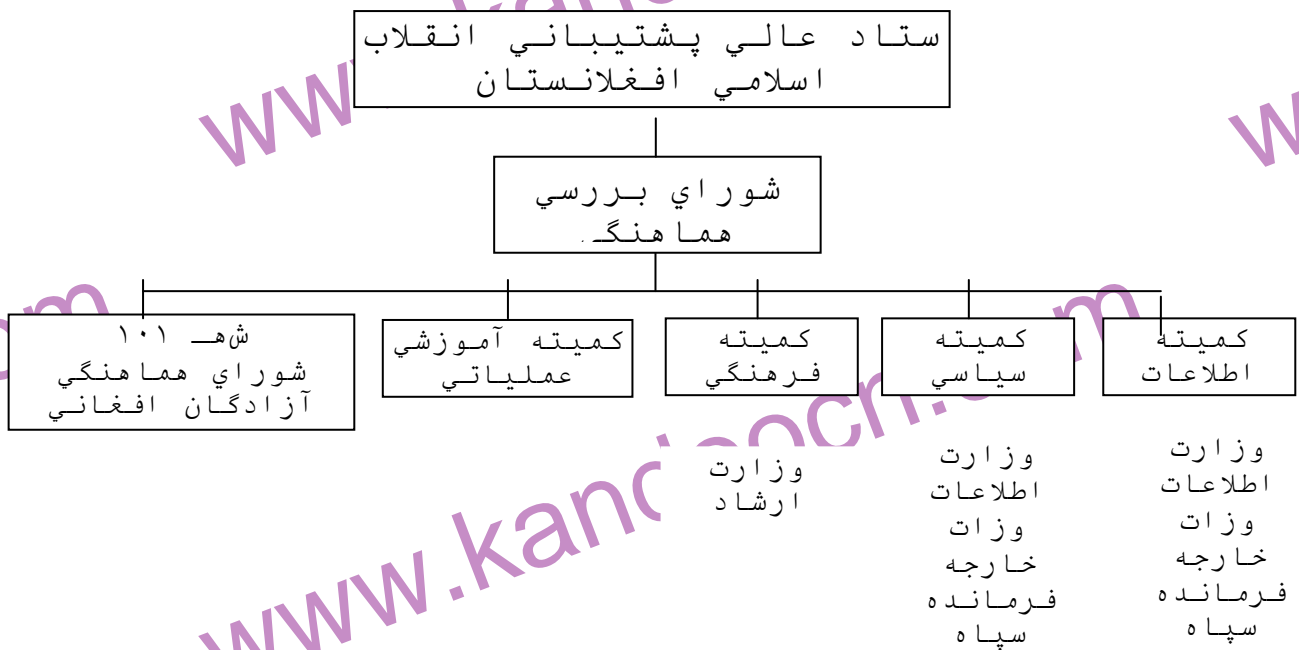
مجاهدین خلق افغانستان: مسئول آن علی پور- اسم فعلی آن مجاهدین مستضعفین

کانون مجاهر: محمد رنجبر مسئول آن که در سال ۱۳۶۲ ترور شد و در بین طلاب فعالیت زیادی دارند. پیام توحیدی مستضعفین

تنظیم نسل نوهزاره: اتحادیه اسلامی مجاهدین از انشعابات آن و مقوصدی مسئول این گروه می باشد.

سیاست گذاری: جمهوری اسلامی ایران در افغانستان

سیاست گذاری در امر افغانستان در شورایی به نام ستاد مالی پشتیبانی انقلاب اسلامی افغانستان گذاشته می شود که چارت این شورا به قرار زیر است.

مسائل مالی افغانستان از هر نظر در این کمیسیون ها بررسی می شوند و سپس در شورا بر روی آنها تصمیم گرفته می شود و همچنین گروههای افغانی از از راه پشٹیځاني تسلیحاتی، فرهنگی و آموزشی و ... در این شورا ارزیابی می شوند و تصمیماتی که در مورد هر گروه در این شورا گرفته می شود در مرحله اجرا در می آید.